

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-430

9.6.2020

Protector Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Yrkesutløst kontakteksem – psoriasis – ufør – samordning HTA - yfl. § 11 første ledd bokstav b.

Forsikrede hadde fra ung alder psoriasis. I arbeid som sykepleier utviklet forsikrede allergisk kontakteksem, og Nav tilkjente menerstatning, samt 100 % uføretrygd med fulle yrkesskadefordeler. Selskapet utbetalte erstatning under HTA. Forsikrede krevde ytterligere utbetaling under yrkesskadeforsikringen. Selskapet avslo kravet og anførte at yrkessykdommen ikke hadde medført ervervsuførhet utover 30 %. En utbetaling under yfl. ville derfor ikke overstige det hun allerede hadde fått utbetalt under HTA. Nemnda bemerket at tvisten forutsatte medisinsk kompetanse og at saken ikke egnet seg for nemndsbehandling. Saken ble avvist fra nemndsbehandling.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1986) er utdannet sykepleier. Sommeren 2012 utviklet hun en hudlidelse som medførte sykemelding fra stillingen som hjemmesykepleier i S. kommune.

I Nav-vedtak datert 9.10.13 fikk forsikrede godkjent irritativt kontakteksem som yrkessykdom. Forsikrede søkte om menerstatning for sykdommen, jf. brev av 17.2.16.

I spesialisterklæring datert 26.6.17 ble medisinsk invaliditet vurdert å ligge mellom 15-24 %. I fremlagte erklæring er det uttalt:

Pasienten har psoriasis som tidligere har affisert hender, og en samlet vurdering av hva som forårsaker de ulike plagene på hender er vanskelig å angi. Det er umulig å prosentvis fordele psoriasis og irritativt eksem.

For øvrig er det notert:

Hun har vært til 2 konsultasjoner ved YMA, hhv i 2014 og 2017. Det har ikke ved noen av disse konsultasjonene vært mulig å påvise aktivt eksem på hender, utover tørre hender. Det var heller ikke tilstede konsultasjon i H. juni -16, hvor hun har blitt fulgt opp med kontroll gjennom årene. Pasienten har også psoriasis og hadde psoriasis utbrudd ved konsultasjon 03.04.17.

...

... Ved gjennomgang av notater ser en at hun særlig oppgir smerter i hendene, men også oppbluss med fissurer og rødme. Pasienten har psoriasis, og en vurdering av revmatolog mht om smerter i hender kan være forårsaket av artralgi anbefales dersom en slik vurdering ikke allerede er utført.

Som følge av sykdommen tilkjente Nav menerstatning gruppe 1 for sykdommen irritativt kontakteksem, jf. vedtak av 29.9.17. Etter ønske fra forsikrede, i påvente av trygderettens behandling, foretok selskapet en vurdering av saken, jf. brev datert 12.2.18. Selskapet kunne ikke se at yrkessykdommen medførte redusert arbeidsevne for forsikrede.

Kjennelse fra Trygderetten ble avsagt 2.11.18. Saken gjaldt anke over vedtak om omgjøring av tidligere vedtak om å innvilge arbeidsavklaringspenger, og om tilbakekreving av ytelsen som var utbetalt på grunnlag av opprinnelige vedtak. Spørsmålet for retten var hvorvidt forsikrede var

minst 30 % ufør, da hun ble tilkjent arbeidsavklaringspenger ved vedtak av 15.11.13. Trygderetten fant at forsikredes arbeidsevne var nedsatt med minst 30 %, med den følge at vedtaket om tilbakekreving ble opphevet.

Av legeerklæring datert 30.1.19 fra rådgivende lege hos Nav fremgår:

Vedkommende har påklaget avslag på søknad om uføretrygd og NAV ønsker en vurdering. Søker er utdannet sykepleier, men falt ut av yrke pga håndeksem i 2012. Hun er gift og de driver en campingplass. Det har vært en pågående konflikt med NAV i forhold til om hun har inntektsevne relatert til drift av campingplassen.

Søker har fra ung alder psoriasis, men utviklet håndeksem fra 2012 etter at hun startet i jobb som sykepleier. Ble vurdert til å være irriterende kontakteksem. Ble bedre når hun var borte fra jobb, blusset opp igjen på jobb. ... I 2017 ble det laget en spesialisterklæring i forbindelse med spm om menerstatning. Søker anfører at hun ikke kan gjøre noe våtarbeid, da sprekker hud. Videre gjør partner husarbeid, forverring hvis hun gjør arbeid ute. Lege skriver at de ikke har observert objektivt samme omfang av eksem som søker anfører, og at det ikke var helt sammenfall mellom plager og funn ved konsultasjonen på yrkesmedisin. Det fremkommer at det kan være vanskelig å skille mellom hvor mye hun var hemmet av psoriasis vs håndeksem. Det er observert fortykket hud (lichenifisering) og sprekkdannelser. Ved konsultasjon hos hudlege K. januar 2016 beskrives hevelse, men også vesikler (blærer) som underbygger diagnose irriterende håndeksem. Forsøkt en rekke behandlinger inkl. steroider (tabletter og salver) og lysbehandling.

... Det synes å være plager fra kontakteksem som er hovedårsak til søkers nedsatte arbeidsevne. Psykiske vansker og ryggsmarter kan nok bidra, men er i mindre grad av varig karakter. Etter som jeg kan se, synes det å være rimelig enighet om at søker har irriterende kontakteksem. Noen typer funn som en hudlege ikke hadde observert, er beskrevet av andre og i spesialisterklæring fra yrkesmedisiner er også irriterende kontakteksem anført som hoveddiagnose sammen med psoriasis.

Det er forsøkt mye behandling, videre behandling vil ikke bedre hennes tilstand. Det er gjort noe forsøk på arbeidsrettede tiltak. Noe synes å ha vært "skrivebordsøvelser", hvor søkers erfaringer har vært lagt til grunn, men også forsøkt seg litt med kontorarbeid. Jeg vektlegger også at det både i 2016 og 2018 ble observert hevelse, i 2018 også sprekker og blødende sår, som medførte nedsatt funksjon i hender.

Ut ifra det ovennevnte så synes det i rimelig grad å være samsvar mellom søkers beskrivelse av funksjon og det som fremkommer av medisinske opplysninger. Jeg vektlegger her altså at veiledere med selvsyn observerer funksjonsnedsettelse i hender.

Forsikrede ble innvilget 100 % uføretrygd med fulle yrkesskadefordeler, jf. vedtak datert 21.2.19. I vedtaket er skadetidspunktet fastsatt til 1.8.12, og det er innvilget uføretrygd fra 1.9.18. Arbeidsavklaringspenger ble utbetalt frem til og med 6.9.18, og uføretrygd utbetalt for de gjestående dagene i september.

I brev av 20.3.19 foretok selskapet endelig oppgjør i saken etter Hovedtariffavtalen. I sin vurdering rettet selskapet seg etter Trygderettens kjennelse om at holdepunktene ikke i tilstrekkelig grad sannsynliggjorde arbeid ut over 70 %. Selskapet beregnet 30 % av uføregraden under lov om yrkesskadeforsikring, og la til grunn samme beregning for inntektstap.

Forsikrede påklaget selskapets avgjørelse. Selskapet opprettholdt sitt avslag, men aksepterte imidlertid en ny gjennomgang av saken hvis det fikk tilgang til ytterligere opplysninger, jf. brev av 20.6.19.

Selskapet mottok brev med varsel om rettslige skritt fra forsikrede, jf. prosessvarsel datert 4.9.19. Selskapet fant ikke grunn til å endre sitt standpunkt, jf. e-post av 17.9.19.

Forsikrede klaget saken inn til Finansklagenemnda 19.9.19.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hun er 100 % arbeidsufør som følge av allergisk kontakteksem. Det vises til alle arbeidsutprøvingene gjennom årenes løp etter hun ble sykemeldt i 2013. Videre er hun tilkjent 100 % uførepensjon med fulle yrkesskadefordeler i vedtak fra Nav Trygd, hvilket ytterligere underbygger hennes krav.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede har en restarbeidsevne på minst 70 %. Ytterligere dokumentasjon er etterspurt, uten at dette er blitt imøtekommet av forsikrede. Forsikrede har da ikke bidratt til at saken blir så godt opplyst som mulig. Det er få objektive holdepunkter i saken hva gjelder yrkessykdommens art og karakter. Fremlagte spesialisterklæring gjengir kun forsikredes subjektive opplevelser av skaden, og det er lite objektiv dokumentasjon i saken. Forsikredes plager er av varierende styrke og art, og hvor disse i enkelte perioder er symptomfri. Det må legges til grunn at forsikrede har normal arbeidsevne i perioder hvor hun er mer eller mindre symptomfri. Det er vanskelig å se at forsikredes yrkessykdom har medført at hun er å anse som arbeidsufør i ethvert yrke.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om erstatning under yrkesskedeforsikring. Spørsmålet er om forsikrede har krav på utbetaling av erstatning under yrkesskadedekningen, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav b, ut over den erstatning hun allerede er tilkjent under Hovedtariffavtalens (HTA) § 11.

Det er kravstiller, altså forsikrede, som har bevisbyrden for kravet som er fremsatt. Det er følgelig forsikrede som må bevise at hun er ufør ut over den grad selskapet har lagt til grunn, og at hun har krav på erstatning ut over det selskapet allerede har utbetalt.

Forsikrede i saken er både dekket av yrkesskedeforsikringen og HTA § 11. Forsikrede har ikke krav på utbetaling av begge dekningene, men krav på utbetaling av den av dekningene som gir mest i erstatning. Selskapet er ikke bundet av Nav Trygd sine vedtak i forhold til yrkesskedeforsikringen. Bindingen gjelder kun i forhold til HTA.

Selskapet har anført at det er få objektive holdepunkter i saken hva gjelder yrkessykdommens art og karakter. Det har likefullt akseptert at det foreligger en yrkessykdom – kontakteksem – som har medført en varig medisinsk invaliditet på 20 %, jf. utbetaling under yrkesskedeforsikringen 22.11.17. Selskapet utbetalte da kr 95 507 under erstatningsposten ménerstatning.

Selskapet har vektlagt deler av uttalelsen fra Trygderettens kjennelse, og sier i brevet fra mars 2019 at "Selskapet retter seg imidlertid etter Trygderettens kjennelse om at holdepunktene ikke i tilstrekkelig grad sannsynliggjør arbeid ut over 70 %". Trygderetten har lagt til grunn at forsikrede var minst 30 % ufør høsten 2013, som var inngangskriteriet for å bli tilkjent arbeidsavklaringspenger. Nemnda legger til grunn at tvisten vedrørende arbeidsavklaringspengene gjaldt perioden fra oktober 2013 til mars 2016.

På denne bakgrunn finner nemnda at Trygderettens kjennelse ikke kan løse den aktuelle tvisten, som gjelder en varig uføresituasjon som inntreffer på et langt senere tidspunkt (vedtak uførepensjon februar 2019, med virkningstidspunkt september 2018).

Selskapet har ikke oppdatert løpende journal fra fastlege fra januar 2017 og fremover i tid, til oppgjørstidspunktet. Det fremgår av den sakkyndige erklæringen fra 2017, at det er vanskelig å angi hva som forårsaker de ulike plagene – psoriasis/kontakt eksem – og at det da også er "umulig" å prosentvis fordele psoriasis og irritativt eksem. Det fremgår for øvrig av den sakkyndige vurderingen at smertene i hendene bør utredes med tanke på artralgi (ledd smerter), slik dokumentasjon er ikke fremlagt for nemnda.

Rådgivende lege hos Nav synes å ha lagt til grunn at det er "plager fra kontakteksem som er hovedårsak til søkers nedsatte arbeidsevne". Han har videre påpekt at det foreligger noe psykiske vansker og rygg smerter som kan bidra, men at disse "er i mindre grad av varig karakter". Rådgivende lege gir ingen begrunnelse for hvorfor han sier at kontakteksem synes å være

hovedårsak til nedsatt arbeidsevne. Han diskuterer ikke psoriasis som innvirkende årsak til uførheten.

Nemnda har ikke medisinsk kompetanse og kan ikke foreta en medisinsk vurdering. Nemnda kan heller ikke overprøve det medisinskfaglige skjønn som legene har utvist i en sak. Derimot har nemnda kompetanse til å overprøve erklæringene på et juridisk grunnlag. Saker som krever medisinsk sakkyndighet, for eksempel saker der det foreligger flere medisinske uttalelser/vurderinger med ulik konklusjon og uttalelsene ikke kan overprøves på et juridisk grunnlag, vil som hovedregel bli avvist fra nemnda, jf. for eksempel avgjørelsene 2018-117, 2019-853, 2020-47 og 2020-102.

Etter nemndas syn vil en nærmere avklaring av årsak til arbeidsuførheten kreve særskilt medisinsk kompetanse. Dersom psoriasis er årsak til forsikredes uføresituasjon, sammen med eventuelle smerter fra hendene mv., så foreligger det ikke årsakssammenheng mellom kontakt dermatitt og uførheten. Er det slik at psoriasis og kontaktdermatitt begge er årsaker til forsikredes uføresituasjon, så kan det være at ansvaret for plagene må fordeles på de to hudlidelsene.

På bakgrunn av at forsikrede allerede har fått utbetaling under HTA § 11 dekningen, er det ikke gitt at yrkesskadeforsikringen vil gi noe mer i erstatning, ved en slik årsaksfordeling. For at forsikrede skal ha krav på 100 % erstatning under yrkesskadeforsikringen, må kontakt dermatitt være en nødvendig og ikke uvesentlig betingelse til hennes uførhet.

Nemndas manglende medisinske kompetanse og skriftlige saksbehandling resulterer i at saker som krever medisinsk sakkyndighet og /eller muntlig bevisføring (domstolsbehandling) avvises fra behandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN-2017-408, FinKN-2018-077, FinKN-2019-519.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Saken avvises fra nemndsbehandling.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).